

SPIS SUBSTANCJI / MIESZANIN ORAZ KARTY CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie ustawy Kodeks pracy (t.j. Dz.U. 2016 poz. 1666 z późn. zm.)

Art. 220

§ 1. Niedopuszczalne jest stosowanie materiałów i procesów technologicznych bez uprzedniego ustalenia stopnia ich szkodliwości dla zdrowia pracowników i podjęcia odpowiednich środków profilaktycznych.

Art. 221

§ 1. Niedopuszczalne jest stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin nieoznakowanych w sposób widoczny, umożliwiający ich identyfikację.

§ 2. Niedopuszczalne jest stosowanie substancji niebezpiecznej, mieszaniny niebezpiecznej, substancji stwarzającej zagrożenie lub mieszaniny stwarzającej zagrożenie bez posiadania aktualnego spisu tych substancji i mieszanin oraz kart charakterystyki, a także opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem.

§ 3. Stosowanie substancji niebezpiecznej, mieszaniny niebezpiecznej, substancji stwarzającej zagrożenie lub mieszaniny stwarzającej zagrożenie jest dopuszczalne pod warunkiem zastosowania środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia.

§ 4. Zasady klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin pod względem zagrożeń dla zdrowia lub życia, wykaz substancji chemicznych niebezpiecznych^[1,2], wymagania dotyczące kart charakterystyki^[4,5,6] oraz sposób ich oznakowania określają odrębne przepisy^[1,2,<https://clp.gov.pl/clp/pl/akty-prawne/clp/>]

- zakładka: oznakowanie]

§ 91 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów bhp (t.j. Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650 z późn. zm.)^[3]:

Materiałami niebezpiecznymi w rozumieniu rozporządzenia są w szczególności substancje i preparaty chemiczne sklasyfikowane jako niebezpieczne, zgodnie z przepisami o substancjach i preparatach chemicznych oraz materiały zawierające szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do 3 lub 4 grupy zagrożenia zgodnie z przepisami w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki^[7]

SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ, MIESZANINY NIEBEZPIECZNEJ, SUBSTANCJI STWARZAJĄCEJ ZAGROŻENIE LUB MIESZANINY STWARZAJĄCEJ ZAGROŻENIE STOSOWANYCH W(nazwa zakładu lub jego części)				
lp.	nazwa produktu, zastosowanie	rodzaj zagrożenia	środki bezpieczeństwa, środki ochrony indywidualnej	uwagi
1				

Ustawa nie określa dokładnego wzoru spisu, o którym mowa w art. 221 § 2 ustawy Kodeks pracy. Proponowany powyżej wzór pozwala w szybki sposób ustalić zagrożenie i sposób ochrony. Wszystkie informacje można znaleźć w karcie charakterystyki produktu^[4,5].

nazwa produktu, zastosowanie - patrz podsekcja 1.1: Identyfikator produktu oraz podsekcja 1.2: Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane,

rodzaj zagrożenia - patrz sekcja 2: Identyfikacja zagrożeń,

środki bezpieczeństwa, środki ochrony indywidualnej - patrz podsekcja 8.2: Kontrola narażenia,

uwagi - wszelkie informacje, które uznają Państwo za istotne, np.

- czy produkt zawiera składniki, dla których określono wartość najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS): patrz podsekcja 8.1: Parametry dotyczące kontroli,

- postępowanie z substancją / mieszaniną oraz jej magazynowanie - patrz sekcja 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie oraz sekcja 10: Stabilność i reaktywność,

- co robić z odpadami: patrz sekcja 13: Postępowanie z odpadami.

INFORMOWANIE PRACOWNIKÓW O ZAGROŻENIACH

Ze względów bezpieczeństwa zdrowia i życia człowieka ale również ze względu na bezpieczeństwo mienia i środowiska pracownicy muszą być informowani o zagrożeniach stwarzanych przez wykorzystywane przez nich produkty chemiczne. Obowiązek ten określono m.in. w:

- art. 35 rozporządzenia (WE) 1907/2006 ... REACH^[6]:

Pracodawca zapewnia swym pracownikom i ich przedstawicielom dostęp do informacji dostarczanych zgodnie z przepisami art. 31 (*karty charakterystyki*) i 32 (*inne informacje przekazywane użytkownikom*) w odniesieniu do substancji lub mieszanin, które stosują lub na które mogą być narażeni w trakcie swojej pracy.

- § 92 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów bhp^[3]

1. Pracodawca jest obowiązany informować pracowników o właściwościach fizycznych, chemicznych i biologicznych stosowanych w zakładzie pracy materiałów, półfabrykatów i wyrobów gotowych oraz o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników związanym z ich stosowaniem, a także o sposobach bezpiecznego ich stosowania oraz postępowania z nimi w sytuacjach awaryjnych.

2. Materiały o nieznanymi właściwościach, do czasu ich zbadania, mogą być stosowane tylko w warunkach laboratoryjnych, do celów badawczych i doświadczalnych, przy zastosowaniu wzmoczonych środków ostrożności.

Zasady pracy z chemikaliami można znaleźć m.in. w kartach charakterystyk oraz rozporządzeniu w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy^[3] - część D: Prace przy użyciu materiałów niebezpiecznych: § 91-104 oraz § 41 ust. 2.

PRZYWOŁYWANE PRZEPISY PRAWNE

^[1]Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.Urz. UE L 353/2 z 31.12.2008 roku z póź. zm.)

<https://clp.gov.pl/clp/pl/akty-prawne/clp/>

^[2]Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz.U. 2015 poz. 1203)

^[3]Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz.U. 2003 Nr 169 poz. 1650 z póź. zm.)

^[4,5,6]Obowiązuje wzór karty zgodny z rozporządzeniem 2015/830 oraz ewentualnie zgodny ze wzorem określonym w rozporządzeniu 453/2010 (karty te mogą być stosowane do końca maja 2017r. dla produktów znajdujących się już w obrocie. Nie zwalnia to jednak pracodawcy z aktualizowania danych, czyli zastępowania „starych” kart „najnowszymi”).
2015/830 - rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

(Dz.U. UE L 132/8 z 29.05.2015r.)

<https://reach.gov.pl/reach/pl/akty-prawne/reach/>

Rozporządzenie to m.in. umożliwia wykorzystywanie kart charakterystyki opracowanych przed 1 czerwca 2015 r., zawierających podwójną klasyfikację w sekcji 2.1 (ale oznakowanie CLP w sekcji 2.2) do 31 maja 2017 r.

453/2010 - rozporządzenie Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)

(Dz.U. UE seria L 133 z 30.05.2010, str. 1)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:133:0001:0043:PL:PDF>

1907/2006 - Rozporządzenie (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE

(Dz.U. L 396 z 30.12.2006, str. 1 z późn. sprostowaniami i zmianami)

<https://reach.gov.pl/reach/pl/akty-prawne/reach/>

^[7]Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz.U. 2005 Nr 81 poz. 716 z póź. zm.)